

Fyråken

N:r 3
1945

Pris
20 öre

Aktuellt:

Närmare freden

Sid. 2

Det blev Tollare

Sid. 5

G. T.-spelen 1945

Sid. 7

— MARS-VÅR —

Hon sakta sågs skrida i vårliga nat-
ten
så ensam med dröjande fjät,
där nere på stigen mot Skutbosjöns
vatten,
jag vet ej, men kanske hon grät.
Ty i hennes sång låg det vemod och
smärta
och längtan till kärlek och tröst,
som kunde hugsvala ett trängtande
hjärta,
det röjdes uti hennes röst.

I nattliga brisen en fullmåne seglar
långt ner emot Källingeön.
I nattsvarta vatten sin bild hon nu
speglar
förförisk, behagsjuk och skön.
Då plötsligt hörs smygande steg
uppå vägen,
och hastigt hon vänder sig om.
Hon stannar helt tveksamt, så blyg
och förlägen.
Vem kunde det vara som kom? —

Hon spanar i vårnattens spökblå
rike,
hon väntar med skälvande barm,
så sjunker hon kvidande ner i ett
dike,
hon ryser, fast pulsen är varm.
O, skall han väl våga att närma sig
henne?
Nu saktar han av sina steg....
Den bleknande månen belyser de
tvenne.
Han stannar, han kanske är feg....?

Med gnistrande ögon han ville henne
skrämma!
Hon lyss til hans smygande gång.
Så börjar hon nynna med skälvande
stämma
sin gamla förföriska sång.
Hans blick skimrar grön utav åtrå
och lystnad. —
— och hon står där värnlös, allen.
Ett skri skär så hemskt genom nat-
timmans tystnad,
det går genom märm, genom ben!

Och ut över sjön ekar skriet tillbaka
och ut över åker och äng.
Då bräddas min oro och nattliga
vaka
och jag rusar upp ur min säng,
och fylld utav vrede jag söker i
natten
ta hämnd utan någon pardon....
Och kan ni er tänka — jag träffade
katten
precis som jag ämnat med skon!

Kornknarren i Verdandisten.

Fyrbåken

Närmare freden - - -

Kriget har orsakat en ganska ovanlig situation för föreningsrörelsen. På sina håll, mindre platser med liten befolkning har det lyckats fullständigt lamslå organisationsverksamheten. Främst naturligtvis på sådana ställen där flera organisationer haft att räkna med i stort sett samma "klientel", men även på andra där det hela utvecklats sig "epidemiskt". Den ena föreningen har sett hur det har gått för den andra och det har sedan i regel bara behövts en tämligen obetydlig motgång för att pessimismens slöja skulle sänka sig även där.

För någon tid sedan hade vi det stora nöjet att närvara vid ett ungdomslogemöte. Det var på en plats där praktiskt taget allt organisationsarbete under en lång följd av år legat nere. Där var det visserligen inte endast kriget som spelat in utan även andra förteelser, men säkert är att de exceptionella förhållanden som varit rådande under ett flertal år spelat en avgörande roll härvidlag. Med föreningarna hade

märkligt nog även följt de flesta av de frireligiösa rörelserna. Dessa brukar ju annars just i sådana tider som dessa finna en än tacksammare jordmån för sina idéer.

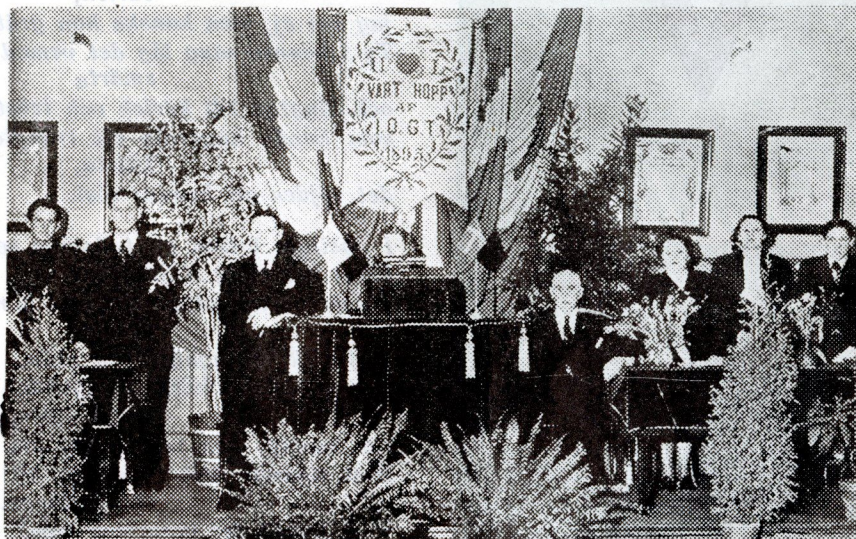
Nu hade ungdomslogen tagit upp sitt arbete. Den hade startat för ett halvår sedan och nu arbetade den för fullt. Snarast får man väl karaktärisera det på det sättet att ungdomarna strömmade till logen. Äldre folk deklarerar villigt att det var väl att ungdomslogen kommit igång. Det är ju så att man lättare ser nyttan av en sak då den inte finns och så var det med denna ungdomsloge. Ledarna i denna loge hade dessutom förstätt värdet av att komma först. Det fanns tidigare andra ungdomsorganisationer på platsen, men ingen av dem hade

ännu startat igen. Ungdomslogen var den enda.

Det är något att tänka på detta. Just nu gäller det att komma först. På många, många platser i Medelpad och annorstädes har föreningslivet lamslagits — genom inkallelser, däri-genom att lokalerna upplåtits åt gästande flyktingar från grannländerna eller annat. Det gäller att starta i god tid så att logen är i "god kondition" redan när den av kriget orsakade kristiden upphör. När männen komma hem från militärtjänst med hopp om att inte behöva fara ut något mera bör logen vara igång och när lokalerna åter bli fria bör det hållas logemöte första dagen.

Man kan förutse en våldsam konkurrens om själarna efter detta och det gäller att ha ett gott utgångsläge.

Ungdomslogejubileum

En bild från den högtidliga jubileumsfesten.

En oförgätlig högtidsstund är omdömet om ungdomslogen 74 Vårt Hopps 50-årsjubileum. Den stora logelokalen var i det närmaste fullsatt när efter en klämmig ingångsmarsch ungdomslogens tjänstemän intogade. Det synnerligen väl avvägda programmet utfylldes med sång av br Bengt Åström och str Hillevi Jönsson samt musik till fiol och piano av br Tord Westergren och str Siri Jansson.

Flera deputationer hyllade ungdomslogen med tal, blommor och hedersgåvor. Br Fridolf Persson förde Medelpads distriktsloges talan och överlämnade en bordsflagga med silverstång. Str Carolina Persson överlämnade i ett

stämningsmättat tal en IOGT-flagga och blommor till br och str Jansson och br Per Jonsson. Br Sten Söderberg talade för logen Strid och Frid och överlämnade blommor. Br Gösta Nordberg överlämnade en hedersgåva från logen Rätt och Sanning.

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Postadress: Fyrbåken Box 2050,
Sundsvall.

Red. och ansv. utgivare:
H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonto 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1945

784

Vacker vårbild

Ungdomslogens äldsta medlem str Anna Zetterlind sände en penningsumma till ungdomslogens verksamhet.

En historik över de gångna femtio åren, föredrogs av br Oskar

Jansson. Han påminde om de många, som offrat tid i ungdomslogens tjänst. Många har gått bort och många äro kvar. Främst står farbror Per, familjerna Nordén och Söderberg.

Efter en kort rast höll br Fridolf Persson högtidstalet. I sagans form uppmanade han de unga att samla på de verkliga värdena i livet och ej fylla sin själ med det värdelösa och skadliga. I den senare avdelningen medverkade de yngre inom ungdomslogen. Sture Svensson sjöng sig rakt in i publikens hjärtan och fyra små flickor utförde en liten tablå. Kerstin Allard spelade och den välkända flickgruppen Fyrväpplingen sjöng med innerlig värme tre sånger. Telegrafiska lyckönskningar inkommo från logen Flink och Färdig samt två unga medlemmar. Br Näsenius insände ett minne från ungdomslogens allra första dagar.

Br Oskar Jansson tackade till sist barnens föräldrar, medlemmar och alla besökande som bidragit till att göra högtidsdagen till ett så i allo värdigt minne. Med ett leve för godtemplarorden och psalmen Bevare Gud vårt fosterland, avslöts festen.

I tacksam åminnelse.

Gamle sillsaltaren Gustavsson, som de sista åren varit änkling, avled. På hans familjegrav lästes sedan inskriptionen:

Här vilar sillsaltaren

Per August Gustavsson

och

Hustrun

Sofia Josefina Gustavsson.

Och under detta stod sedan följande utdrag ur skriften:

"Upp, psaltare och harpa!"

Vill Ni göra fördelaktiga inköp? . . .

... vänd Er då till

ENGELFELDT'S

(ledande i Norrland)

TELEFONER (växel): 30 98 37 03 40 98

MÖBLER,

MATTOR, GARDINER, ARMATUR

Delsbo bättre än sitt rykte.

Delsbo är inte längre Delsbo. Nykterhetsnämnden ger delsboborna i allmänhet gott betyg för nykterhet, ordning och uppförande. Varken tredjedag påsk eller tredjedag jul i fjol, som förr brukat vara spritfester framför andra, kunde sålunda fjärdingsmannen trots ihärdigt sökande uppspåra en enda berusad person, meddelar nämnden till socialstyrelsen. Hembränning förekommer knappast numera, vilket är en av sockerransoneringens få förtjänster. Det enda som något förstör det goda helhetsintrycket är travtävlingarna under trettondagshelgen. Dessa synes nämnden vara de årligt återkommande tillfällen, "som med känsla och övertygelse är helgad åt Bacchus".

Logen Böljan

har hållit årsmöte. Logen har under det gångna året hållit 20 protokollförda möten. Medlemsantalet har ökat med 3 till 53. Logens 20-åriga tillvaro firades 4 mars med ett större möte. Av skattmästarens rapport framgick att inkomster och utgifter balanserat på kr. 1,249. Till tjänstemän för året valdes: LSk Helmer Karlsson, LSL Tage Wedin, LSN Gerda Björkkvist, LD Albert Björk.

Studieverksamheten bedrivs energiskt. Tre cirklar ha varit i verksamhet under året. Logens bibliotek innehåller 249 band. Lånefrekvensen är god. Den kommer med all sannolikhet att öka när den nya studielokal som planeras kan tas i anspråk för biblioteks- och studieverksamheten. Tre nya medlemmar intogs under mötet. LD riktade till sist ett tack till medlemmarna för deras intresse och hoppades att det nya arbetsåret skulle bli framgångsrikt.

I Fagervik har öppnats för allmänheten IOGT:s och ABF:s gemensamma bibliotek. Biblioteket har fått ett mycket tilltalande utseende. Inredningen är hållen i moderna färger och utlåningsdiskar, hyllor och andra inventarier äro av gedignaste slag.

Biblioteket omfattar nu 2.400 band, omtalar br Birger Jakobsson. Jakobsson är tillsammans med br Eskil Dahlström de två inom Segerns Banér som främst arbetat på att biblioteken borde sammanslås och br Jakobsson kommer framdeles även att tjänstgöra som bibliotekarie.

— IOGT:s och ABF:s bibliotek komplettera varandra på ett utmärkt sätt, berättar br Jakobsson

vidare. Logen har främst äldre skönlitteratur samt dessutom en del numera svåråtkomlig facklitteratur i olika ämnen, bl. a. en i det närmaste fullständig samling av Hans Larssons skrifter. ABF har däremot främst politisk och facklig litteratur och nyare skönlitteratur. Godtemplarbiblioteket har de senaste åren utlånat mellan 2.500 och 3.000 per år. Lokalerna äro disponerade med en större lokal för utlåningsverksamheten samt ett mindre rum där referensbibliotek kommer att inrymmas.

Sverges storloge av IOGT har utlovat en fullständig journalsats för biblioteket. För de tämligen dryga kostnader som tillkommit i samband med sammanslagningen kommer kommunalt anslag att sökas och för

ORDENSSYSKON!

När Ni behöver någon artikel för kontoret vänd Eder då med förtroende till undertecknad.

Vi föra marknadsens förnämsta kontorsutensilier, såsom karbonpapper, färgband, stenciler, dupliceringspapper, alla slag av pärmar, häftapparater, nitar, alla sorters pennor, klister, celofanremsor, skrivmaskinspapper (genomslags-, post- och kuvert-), pappersrullar till räknemaskiner, stämplor och stämpeldynor, pagineringsstämplor, brevkorgar och brevfack, skrivunderlägg och papperskorgar m. m., m. m.

Broderligen **THURE LINDH, Vivstavarv. — Telefon 7367.**
Representant för A.-B. SELARCO, Stockholm.

DET BLEV TOLLARE

Nu är det klart med platsen för godtemplarfolkhögskolan. Det blev Tollare — den saken bestämde storgens verkställande råd vid sammanträde söndagen den 11 mars efter att ha inhämtat yttrande av distriktstemplarna, vilka voro samlade i Stockholm för överläggning med verkställande rådet.

På Tollare har godtemplarorden som bekant redan tidigare en ståtlig fritids- och semesteranläggning, Tollare godtemplargård, och intill denna har ett stort och värdefullt tomtområde donerats för den blivande

folkhögskolan av möbelhandlare Conrad Ahlberg.

Dessutom har ett byggnadsbidrag om 50.000 kr. garanterats av Stockholms distriktsloge av IOGT, och Boo kommun har anslagit 50.000 kr. som bidrag till anläggning av vägar, vatten- och avloppsledningar.

Frågan om folkhögskolans anläggning och start skall behandlas på storlogemötet i Västerås i sommar, men skolan skulle dock kunna börja verksamheten redan i höst i Tollare godtemplargård.

Högtidsmöte

Logen 228 Skönborg hade högtidsmöte med diplomutdelning söndagen den 4 mars. Br Sören Bild tjänstgjorde som LT och öppnade mötet och ledde intagning av en ny medlem. Musik bjöd br Albert Engström och str Astrid Grönlund på och str Edit Brun och Ingegerd Fagerström sjöngo tre sånger, vilket allt blev livligt uppskattat. DT br Erik Olsson höll därefter ett anförande över ämnet "Godtemplarorden", vilket utgjorde en vacker ram kring den diplomutdelning som följde. För troget och oegennyttigt arbete i logens tjänst erhöles br N. O. Pettersson diplom. Br Pettersson hyllades med ett kraftigt fyrfaldigt leve. Under kvällens lopp anlände vidare telegram från logens amatörer till jubilarerna.

Som ett tack till Godtemplarorden överlämnades br Pettersson 50 kr., varav 35 kr. till logen Skönborg och 15 till Folkhögskolan. Det förra blev grunden till en insamling till logekassan och denna inbringade 50 kr. Till sist tackade LT br Pettersson för hans goda gärning inom logen.

Dollar.

Verksamhetens drivande hoppas man på statsbidrag på 80 procent.

Biblioteket kommer framdeles att hållas öppet för allmänheten två dagar i veckan, tisdag och fredag.

Glädjedödaren

n:r 1

Så gott som varje dag innehåller dagskrönikan berättelser om olyckshändelser, våld och brott, som har sin upprinnelse i alkoholbruk, konstaterar H. L. i Ariel. Nyligen läste vi om en ingenjör i Stockholm, som — av våda eller med vilja är väl ännu inte utrett — sköt sin hustru till döds. Mannen var berusad. Man kan läsa om våldsdåd av ena eller andra slaget, om trafikolyckor, familjeträtor och slagsmål — överallt är spriten med och spelar sin roll i sammanhanget. Skilsmäsoadvokaterna kan berätta om spritens del i trasiga och upplösta äktenskap.

De sista dagarna har vi upprörts av morddramat på norrlandståget, där en chaufför rånades och kastades av tåget. De unga männen, som nu sitter anhållna, var så berusade att de inte kunde fatta den dödsrisk de utsatte sin färdkamrat för. Nu får säkert långa år sona vad en färd i sällskap med brännvinet åstadkom.

Det är så populärt att i revyer och visor skämta om nykterhetsfolk som "glädjedödare". Hur skulle det vara, om man tog sig en stunds eftertanke inför nyheter som dessa och sedan gick till storms mot glädjedödares nummer 1 — herr Bacchus själv. Som man annars så vackert vin-

Norgeafton

Logen 228 Skönborg hade onsdagen den 21 febr. anordnat en väl besökt norgeafton i sin lokal Skönborg. Festen arrangerades av logens norgekommitté och inleddes med ett par folkdanser utförda av Skönborgs folkdanslag. En flykting från Norge höll ett intressant och aktuellt anförande om förhållandena i Norge under ockupationen. Ett ovanligt inslag i programmet utgjorde den dans som folkdanslaget närmast utförde, norsk fackeldans, eller svärdans som den också kallas. Den går tillbaka till 1300—1400-talet och Skönborgs folkdanslag torde vara det enda i Sverige som utfört den i senare tid. Enligt sakkunskapen skall dansen härstamma från Medelpad eller Ångermanland. Den har emellertid fallit i glömska i dessa landskap, medan den däremot i Norge levtt kvar.

Efter kafferast uppförde logens amatörer enaktaren "Allas vår Alfred". Dessutom förekom sketcher, sång och musik och att norgeaftonen blev lyckad framgår därav att den till mer än 200 personer uppgående publiken lämnade ett bidrag på 222 kr. 56 öre, vilket oavkortat går till norgehjälpen.

Isse.

OBS.!

Distriktslogemötet

i pingst.

Fullmakt för ombud och motioner sändes DS före den 15 april!

druvskransar och sjunger visor till vid glasens klang.

Orienterings- intresserade!

Distriktsidrottsledningen har beslutat utdela stipendier till de ordenssyskon som genomgå korrespondenskursen i orientering, som Brevskolan utgivit och vilken har som författare den svenske orienteringsmästaren Stig Hedenström. Till varje studiecirkeldeltagare, som genomgått kursen utdelas ett stipendium på kr. 2:— samt enskild som genomgått en kurs erhåller kr. 4:—. Kursen omfattar 5 studiebreve och priset för varje deltagare i studiecirkel är kr. 7:50.

Kursen är synnerligen intressant och givande, varför den på det bästa rekommenderas. Skriv till Brevskolan, Stockholm 15, och begär upplysningar om orienteringskursen. Tiden är synnerligen lämplig att börja en sådan kurs då kursdeltagarna under våren kan utöva praktiska utövningar i våra skogar. En promenad i vårsolen borde kunna locka ut alla ordenssyskon och värdet av en vårpromenad blir större om orienteringskursen genomläses. Stadsborna borde i första hand röra på sig lite och stifta närmare bekantskap med den storslagna naturen omkring oss. Huru härligt är det inte att en söndagsmorgon taga en buss ut från staden en bit för att sedan efter karta och kompass leta sig fram till någon viss plats. Det finnes så ofantligt många vackra stämningsmättade platser ute i vår fagra bygd. Huru roligt är

det inte att på kartan pricka in en liten skogssjö och efter kompassen gå genom marker som man aldrig trampat, fram till denna. Man kan finna riktigt jungfruliga platser, riktiga idyller ute i markerna, där den medhavda matsäcken och kaffet kan smaka ofantligt gott och vilken härlig känsla, utan att behöva fråga någon om vägen dit. Man bara tittar på kartan och kompassen och annan vägvisare behövs ej. Det skulle kunna skrivas mycket om orientering, men det får vara nog för denna gång. Lyssna på jägmästare Folke Törn när han pratar i radio om vår natur, så tror jag att vem som helst önskar sig ut för att njuta av allt det vackra.

Skriv till Brevskolan efter en orienteringskurs och börja studera omedelbart.

Distriktsidrottsledaren.

Bordtennis

I förra numret av FYRBÅKEN omtalades att logerna Vivan och Välkomsthemmet drabbat samman i bordstennis, även kallad ping-pong, och där Vivan segrat. Inom Distriktsidrottsledningen har vi diskuterat just denna gren av sport och vi beslutade att upptaga denna i vårt program. Bordstennis är just nu synnerligen populärt och denna sport passar just IOGT:arna synnerligen bra, när lokalfrågan väl i de flesta fall är ordnad. Några större arrangemang behöver inte vidtagas och varför inte spela på något logemöte och uppfylla en programpunkt. I Skåne anordnar man D. M. i bordstennis och där är intresset synnerligen stort. Varför inte kunna göra sammaledes här i detta distrikt. Kanske vi skola anordna serier till

DM

terränglöpning 1945

Den loge eller SGU-avdelning, som vill anordna årets terräng-DM torde meddela sig med distriktsidrottsledaren G. H. Nordberg, Rosenborgsgatan 15 B., tel. 1352 s n a r a s t möjligt. Tävlingen är synnerligen lätt att anordna enär några större arrangemang ej behöver göras. Vore önskvärt om någon loge eller SGU-avdelning utanför Sundsvalls stad vore villig anordna tävlingen.

Distriktsidrottsledningen.

DM

i fri idrott 1945

Den loge eller SGU-avdelning, som önskar anordna ovanstående DM-tävling, kan meddela sig med distriktsidrottsledaren G. H. Nordberg s n a r a s t möjligt, enär tävlingen skall sanktioneras av Medelpads Idrottsförbund.

Tävlingen kan gott anordnas mera gemytligt vid någon mindre idrottsplats eller sommarhem. Enär denna tävling är förknippad med en del utgifter för mästerskapstecken och medaljer kan anordnaren påräkna ett bidrag från Idrottsledningen till dessa tecken. Idrottsledningen ställer även en del funktionärer till förfogande vid tävlingen.

Distriktsidrottsledningen.

hösten och vintern? Om bordstennis D. M. kan anordnas får DM-tecken användas enligt vad Ordensidrottsledaren meddelar. Logeidrottsledarna kunna ju fundera på saken och så köra vi igång till hösten. Vi få säkert tillfälle återkomma vidare med upplysningar om bordstennis.

DIL.

K

Elegant
men trivsamt

CONDITORI

ORIENT

STOR GATAN

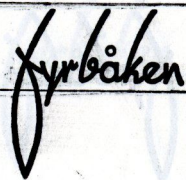
5

SUNDSVALL

Tel. 4195

Godtemplarspelen

- 1945 -

gick av stapeln söndagen den 11 mars med start och mål i Sundsvalls idrottspark. Denna skidtävling, som är avsedd vara öppen för deltagare i loger och SGU inom Sundsvalls kretsloge samt logen Skönborg, höll denna gång på att bli en distrikts-tävling enär arrangörerna SGU:s IF av misstag formulerat uppöppet så att vem som helst inom detta distrikt kunde anmäla sig och det även deltagare från Skönvik, Njurunda och Viskan. Efter upprop i ordenslokalen samlades löpare och funktionärer i idrottsparken för start, men där höll det på att skära sig därför att någon uppvärmd lokal ej fanns tillgänglig i och för avklädning. Någon missuppfattning hade uppstått så att store John Nyman ej hade ställt i ordning avklädningsrummet, men den saken ordnade sig. Det var lite misstämning bland Skönborgsåkarna som inte tänkte ställa upp när uppvärmd lokal ej fanns tillgänglig, men tävlingsivern värmdde deras kroppar så att de kommo med vid den något försenade starten. Bättre ordning nästa år. Bortsett från ovanstående malör så blev tävlingen, trots ljumma vindar och tungföre, trevlig. 36 deltagare hade anmält sig, men på grund av skräcken för föret hade en hel del uteblivit vid starten. Så försvann damklassen helt och oldboys höll på gå samma väg om inte Conny Grees

hade efteranmält sig, så Gösta Nordberg fick sällskap i spåret.

Sven-Erik Stegeby, SGU utgick som segrare i seniorklassen, S. Johansson, Skönborg segrade i juniorklassen och i oldboysklassen hade Gösta Nordberg, Rätt och Sanning, nöjet slå allroundaren Conny Grees, Stridshjälten, tvärt mot tipset.

I seniorklassen tävlades om det ståtliga vandringspriset, som Sundsvalls Goodtemplares Byggnads A.-Bol., för länge sedan uppsatt och där Bengt Jonsson, Skönborg samt Malte Eriksson, Rätt och Sanning hade vardera två inteckningar samt Sven-Erik Stegeby en inteckning, men efter denna tävling har den sistnämnde även två inteckningar,

Skidtävling i Ånge

En skidtävling för medlemmar i loger inom Borgsjö och Haverö var härförleden anordnad i Ånge. Tävlingen hade samlats ett stort antal deltagare.

Resultat:

15 km seniorer: 1) D. Viklander, Magnus Huss, 1.05.39; 2) B. Persson, Fridshemmet, 1.08.42; 3) A. Backström, Ljungastrand, 1.09.42. Utom tävlingen deltog K. Vallström, Rid-dar Huss, och fick tiden 1.07.21.

10 km äldre juniorer: 1) G. Eriksson, SGU, 38.18; 2) S. Bergman, Magnus, Huss, 42.44; 3) G. Bergström, d:o, 43.39.

5 km yngre juniorer: 1) H. Granbom, Ljungastrand, 31.50; 2) F. Henriksson, Magnus Huss, 31.55; 3) L. Lemon, d:o, 32.18.

5 km damer: 1) Karin Hennström, Magnus Huss, 46.04.

så det artar sig till att bli knivskarp nästa år då tre löpare ha samma utsikt erövra priset för alltid, såvida inte Ture Engström lurar sig emellan och får en åtråvärd inteckning.

På kvällen var en ungdomens afton med prisutdelning anordnad å Godtemplarhuset, som vanligt en trevlig kväll.

Prislistan fick följande utseende:

SENIORER 10 KM.:

1) S. E. Stegeby, SGU	48,56
2) Ture Engström, d:o	50,18
3) Malte Eriksson, Rätt och Sanning	51,55
4) Sten Gissberg, Hälleberget	52,17
5) Bengt Jonsson, Skönborg	52,20
6) H. Näsström, d:o	56,15
7) A. Hellström, Välkomsthemmet	56,51
8) A. Larsson, d:o	57,15
9) S. Johansson, SGU	58,17
9) S. Johansson, SGU	58,17
10) S. Vedin, Skönborg	59,05

OLDBOYS 10 KM.:

1) Gösta Nordberg, Rätt och Sanning	58,50
2) Conny Grees, Stridshjälten	1,01,27

JUNIORER 10 KM.:

1) S. Johansson, Skönborg	56,14
2) L. Eriksson, Hoppets stråle	57,19
3) R. Bergvik, Skönborg	58,30
4) H. Nordin, Hoppets stråle	58,57
5) S. Örberg, Gambettas Minne	59,23
6) Lars Andersson, Skönborg	1,00,24

LAG:

2) Skönborg	2,37,31
1) SGU, Sundsvall	2,37,31

Logemästerskap på skidor

på skidor för Skönborg den 4—3 1945.

9 km. seniorer:

1) Bengt Jonsson, (Särna)	56,20
2) Harry Näsström, (Skönborgskometen)	57,36
3) Torsten Olsson	1,01,49
4) Bengt Johansson	1,08,06

6 km. äldre juniorer:

1) Rolf Bergvik	38,35
2) Sven Johansson	39,13
3) Pelle Johansson	43,38

3 km. yngre juniorer:

1) Lars Andersson	18,12
2) Gunnar Palmér	18,17
3) Lennart Larsson	21,00
4) Sven Westman	22,04

ATELJÉ
Galeri

Porträtt &
Serie-ateljé

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Nyktterhetsfolkets Dag 1945

Skidtävling

och offentlig fest i Alby

Undomslogen i Alby har under ett par års tid legat nere, men i vinter börjat "på ny kula". Den har lyckats i sin föresats att åter komma igång ordentligt och har haft ett flertal möten. Som kronan på verket hade för en tid sedan anordnats en skidtävling, där de flesta av ungdomslogens medlemmar startade.

Resultaten från denna blev:

Grupp I, 7—8 år.

1. Kenneth Tidh	3.07
2. Lauri Hyttenen	3.42
3. Sonny Bergman	3.43
4. Nils-Axel Lundström	3.47

Flickor:

1. Ulla Engström, ...	3.55
-------------------------	------

Grupp II, 9—10 år:

1. Håkan Hedell	4.10
2. Jan Bergkvist	4.12
3. Lars-Uno Angeloff	4.23
4. Sven-Erik Lindgren	4.25
5. Lasse Modén	4.33
6. Björn Nilsson	4.34
7. Erik Östlund	4.45

Flickor:

1. Ulla-Britt Mossin	4.40
2. Berit Andersson	5.08
3. Berit Malmberg	5.21

Grupp III, 11—12 år:

1. Arne Klasson	9.58
2. Lage Nyhlén	10.40
3. Hasse Ahlfont	10.54
4. Eje Emanuelsson	11.00
5. Lennart Persson	11.19
6. Jan-Erik Öberg	11.34
7. Stig Englund	11.38
8. Sven-Erik Hjort	12.04

5) Gunnar Fredriksson	22,06
6) Bert Norman	23,17

3 km. oldboys:

1) Carl-Bengt Dahlgren ..	22,12
---------------------------	-------

Glöm ej att S. G. U. och Skönborg samt N. T. O. beladé 1, 2 och 4 plats i S. T korpen, grupp V av 50 tävlande lag belade S. G. U. 1:a, Skönborg 6:e lag i hela tävlingen.

Isse.

I en skicksediger tid kallar Sveriges Nyktterhetsvänners Landsförbund landets alla nyktterhetsvänner att för tjugoförsta gången möta upp på Nyktterhetsfolkets Dag. Krisårens djupgående ekonomiska och sociala omvälvningar har kännbart återverkat på hela vårt folk och medfört stora, delvis mycket ovälkomna förändringar i dess livsföring. Ett olycksdigert kristidens kännetecken, som väckt allvarliga farhågor, är den starka stegringen av könssjukdomarna och fylleriförseelserna.

Av finansministern tillkallade sakkunniga har närmare granskat nyktterhetstillståndet och funnit det vara ännu mera oroväckande än det stigande totala antalet fylleriförseelser i och för sig synes ge vid handen. En växande andel av detta fyl-

Flickor:

1. Karin Bergkvist	11.00
2. Elsy-Britt Mikaelsson	14.02

Grupp IV, 13—16 år:

1. Sten Nyhlén	19.46
2. Axel Bortan	20.11
3. John Rosén	20.40
4. Anders Modén	21.42
5. Bo Svensson	22.39

Flickor:

1. Maj-Britt Berglund	24.19
2. Anna-Stina Emilsson	25.17

Prisutdelning förrättades en söndag senare av DS, br Hans Norling och till dess hade ungdomslogens energiske ledare br Malmberg lyckats få så många priser att varje deltagare i tävlingen fick en liten sak. Det var affärsmännen i Alby som visat sig så vänligt stämda till ungdomslogen och skänkt alltsammans. I samband med prisutdelningen bjöd ungdomslogens medlemmar på ett omfattande och bra program med sång, musik och teater. De uppträdande voro Anna-Stina Emilsson, Margot Nilsson, Karin Bergkvist, Doris Nilsson, Naimie Hjort, Sigyn Westin, John Rosén, Lage Nylén, Håkan Hedell och Hasse Ahlfont.

leri faller nämligen på männen i 15—21 årsåldrarna.

Under sådana omständigheter bör det vara angeläget för alla ideellt intresserade män och kvinnor att mot dessa nedbrytande inflytelser ställa sitt eget goda exempel och sin fasta vilja att värna de vunna framstegen. Den hävdvunna manifestationen av svenska folkets intresse för nyktterhetens sak är Nyktterhetsfolkets Dag, som anordnas på Kristi Himmelfärdsdag den 10 maj eller där lokala hinder möter den dagen — söndagen den 13 maj.

I arbetet på att bygga upp en bättre och lyckligare värld efter freden har de stora folkrörelserna, även nyktterhetsrörelsen, en stor uppgift att fylla. Gör därför Nyktterhetsfolkets Dag även i år till en kampdag och en högtidsdag för alla dem. Må deltagarantalet, som länge stigit år från år, även i år slå alla föregående rekord!

För nyktterhetsfolkets olika lokalorganisationer och samarbetskommittéer är det nu angeläget att snarast möjligt börja förberedelserna för samlingsdagen och söka kontakt

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Verkstad: SJÖGATAN 21,

Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Dagsmeja

Allt högre svingar sig solen
och löper i Väduren in.
Snart skingras dunklet kring polen
och mörkret i håg och sinn.

Tag bort med din livande värma
de vintriga drivornas skal!
Till glädjen de hjärtan närma,
som tvina i ångest och kval!

Snart lockas ur värliga gårdens
ånys den spirande brodd.
Strö ut med din strålgans i världen
befrielsens gyllene sädd!

HUGO RUNBLOM
ur Motorföreläsaren.

Underhållningspatruller

Storlogen kommer att i samarbete med distriktslogerna under oktober november skicka ut ett antal underhållningspatruller, som skall propagandera för Godtemplarordens idéer överallt ute i landet. Varje patrull skall bestå av 4 deltagare och skall bjuda på ett bra underhållningsprogram med sång, musik, uppläsning, anförande m. m. Talaren skall kunna hålla ett klämmigt och medryckande agitationstal, hjälpa till med annat program samt vara ledare för patrullen. Musikern bör kunna behärska piano och dragspel. Deltagarna erhåller fria resor och fritt uppehälle samt 10 kr om dagen.

Intresserade, hela patruller eller enskilda deltagare torde anmäla sig snarast till Godtemplarorden, Vasagatan 9, Stockholm, där också ytterligare upplysningar erhållas. Meddela vid anmälan reportoar och andra upplysningar av värde för bedömandet av inslaget i patrullen.

Stockholm den 16 mars 1945.

Godtemplarordens centralexpedition
Karl Wennberg.

med kulturella och politiska organisationer, fackföreningar, gymnastik, och idrottsklubbar och ungdomsorganisationer.

Med särskild tanke på ungdomen i de ideella föreningarna har Sveriges Nykterhetsvänners Landsförbund i år utfärdat en budkavle till landets ungdom med uppmaning att delta i Nykterhetsfolkets Dag. Denna

MUSIK

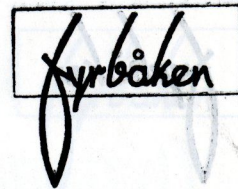
TILL SÅNGLEKAR

Noter till sånglekarnas melodier har hittills varit mycket svåråtkomliga, särskilt sedan den stora lek-boken från Näss icke längre finnes tillgänglig. Melodierna ha praktiskt taget levat på folkets läppar. Med det ökade intresse för sånglekar, som nu faktiskt finnes i vårt land, har äntligen åtgärder vidtagits för att få melodierna samlade, granskade och utgivna i tryck. Sålunda föreligger nu den lilla omtyckta kortfattade läroboken i sånglekar av Finn Svenonius även i en musikupplaga. Musiken har på något undantag när upptecknats av Finn Svenonius själv i den form han funnit vackrast eller vanligast under hans 20 år långa praktik som lekledare i skilda delar av vårt land. Spelmanen Erik Gustavsson, Karlstad, har nedskrivit noterna efter hans anvisningar. Det har naturligtvis varit svårt att välja vilken melodi, som bör användas bland de många varianter, som finnas. Därför har manuskriptet, innan de befordrades till tryckning, underställts ett flertal lekledare, representerande olika organisationer och riktningar. Manuskriptet har därjämte granskats av musikdirektör Karl-Olof Andersson, Skillingaryd, musikdirektör Olle Ljungdahl och fil. lic. Backa Erik Eriksson, Karlstad, samt riksspelman Edvin Lindberg, Malmö. Denna musikupplaga innehåller därjämte allt som finnes i den vanliga upplagan av lekboken, såväl inledningen med dess instruktiva text och bilder av olika uppställ-

budkavle är avsedd att vid offentliga förmöten uppläsa i byar och samhällen och utgöra en förreklam till Dagens möte.

Talare, propagandamaterial, råd och uppslag förmedlas av Landsförbundets byrå, Tunnelgatan 19 B, Stockholm.

**Sveriges Nykterhetsvänners
Landsförbund.**

ningar, fattningar, armrörelser och steg m. m. som ock text till och anvisningar på hur de olika lekarna skola utföras.

Förlaget meddelar, att samtliga tillfrågade lekledare enhälligt framhållit att lärobokens tidigare lilla behändiga format även måtte bibehållas för musikupplagan, och så har också blivit fallet. Vi äro övertygade om att den skall bli en värdefull tillgång för våra lekledare, och att den skall medverka till att förbättra sången under lekaftnarna. Boken, som utgives av Eklunds förlag, finnes att tillgå i varje bokhandel.

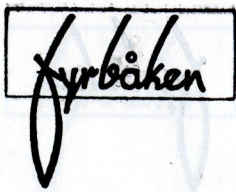
Lasse går i ringen. Kortfattad lärobok i sånglekar av Finn Svenonius. Eklunds förlag.
Kr. 1: 50.

Alkoholproblem

I DAGENS DANMARK

Det tycks, som om danskarna skulle ha samma problem som vi,, vad beträffar könssjukdomarnas starka spridning under senare år, och även här lägges största skulden på alkoholförtäring i samband med restaurangdans. Om detta och andra problem står att läsa i en broschyr, utgiven av Danmarks avholdsforening. Man betonar särskilt de små alkoholdosernas förrädiska verkningar och slår ned på den felaktiga men dock så allmänna uppfattningen, att alkohol i små doser skulle verka stimulerande. Speciellt för trafiksäkerheten äro de små doserna farliga. Vid en amerikansk undersökning om orsakerna till trafikolyckor har man som en sammanfattning nämnt fyra orsaker, nämligen hänsynslöshet, likgiltighet, dumhet och alkohol. Prof Jarløv, som skrivit denna del av broschyren tillfogar: "Alkohol, selv i smaa doser forøger i høj Grad baade Hen-

FEMLINGAR som roat

2.000 personer i Medelpad

Ett standard- verk

Alkoholvetenskapen är fattig på litteratur som ger översikt och grundläggande kunskaper i ämnet. Frågan om alkoholens verkningar och åtgärderna för att häva dem är mycket komplicerade och söker svar på många områden. Man får därför söka sig kunskap och överblick i en mängd delvis ofullständiga detaljundersökningar, publicerade på många olika håll.

I fråga om förhållandet mellan alkoholen och den enskilde, har det emellertid funnits ett standardverk på engelska ända sedan förra världskriget. Det är redigerat av en grupp framstående forskare, däribland den berömde psykologen McDougall och läkarna Sherrington och Dale, båda nobelpristagare. Detta verk har väckt intresse nog för två nya engelska upplagor, den senaste 1938.

Denna bok har utkommit på svenska under titeln "Alkoholen och dess inverkan på den mänskliga organismen". Även om de allra färskaste rönen på området — särskilt nordiska forskares — inte kommit med, ger den ändå en klar, koncentrerad och lättläst översikt över problemen ifråga, som vi tidigare inte har maken till. Den initerade finner kanske inte så mycket nytt men uppskattar att få kunskapsstoffet presenterat på detta lätthanterliga sätt. Den som tar sina första steg in på alkoholkunskapens område får en förstklassig bok. Man har en känsla av fullständighet, när man har kommit fram till den hundrafyrtionde och sista sidan. När får vi ett liknande verk om de sociala

Med anledning av att ungdomspatrullen Femlingarna från ungdomslagen Förgätmigej i Vivstavarv fyller ett år i början av april kan det vara på sin plats att här lämna några data om dess verksamhet.

Patrullen som den nu är började sin verksamhet våren 1944. Visserligen fanns samma patrull ett halvt år före men ej med lika sammansättning. Patrullen började så smått uppträda på ungdomslogens möten i Vivstavarv. Därefter fick den uppträda hos logen 2058 Vivan, Vivstavarv. Efter ett par lyckade uppträdanden vågade under-tecknad sig så småningom på att uppträda med patrullen för publik som ej hörde godtemplarorden till. Sedan ha vi åkt runtomkring i distriktet engagerade av olika föreningar och organisationer.

När distriktslogen i höstas satte igång med patrullverksamheten beslöt också Hässjö-Timrå kretsloge att undertecknad skulle uppgöra resplan för patrullen Femlingarna och i första hand då inom kretsen. Resplanen godkändes av kretslogen, som också svarade för affischer och propagandamateriel. Att inte kretslogen i större omfattning anlitar patrullen kan ju bero på flera om-

ständigheter. Men syftet, med densamma är ju att öka intresset bland barn och ungdom för godtemplarorden, i första hand ungdomsverksamheten. En liten återblick på de platser, där Femlingarna haft äran uppträda lämnas därför här nedan:

Inom IOGT-logen Vivan, logen Bredsjön, logen Sädeskornet i Fjäl, Hässjö-Timrå kretsloges sommarfest i Tynderö, logen Vinterny, Svarvarböle (uppträdande två gånger), logen Samfundets Stöd, Indal, samt logen Sättnaborgen, Kovlan. Föreningar och andra organisationer: Sörberge vattenverk, Bergeforsens sportklubb, Timrå Barnens dag i Bergeforsen, Njurunda s. d. u. k., Byggnadsföreningen Vivansborg nyårsvakan. Sedan den 1 januari har patrullen uppträtt på följande platser: Vivansborg, Timrå Konsums kvinnogille, logen Sättnaborgen, Kovland, Vivansborg, repris på nyårsvakan, Timrå norra arbetarkommun, Bergeforsen, Skönsmons gårdsägareförening i lokalen Harmoni, Samfundets Stöd i Indal, Sundsvalls droskägareförening, Hässjö-Timrå kretsloges årsmöte i Svarvarböle. Dessutom är patrullen engagerad för medverkan vid nykterhetspropagandamöten i västra Medelpad under april månad.

Omkring 1.000 personer ha varit uppmärksamma åhörare på de platser vi ha besökt sedan 1 januari i år. Överallt ha dessa 13- och 14-åringar mottagits med stort bifall. På flera håll har även förekommit att patrullen fått blommor eller pengar för inköp av sådana.

A. Å.

Glöm ej rapportera i tid!

och socialpsykologiska sidorna av alkoholfrågan?

S. R.

"Alkoholen och dess inverkan på den mänskliga organismen". Nr 7 i SHS småskriftserie i alkoholfrågan. Översättning: fil. mag. Gösta Brodin. Ek-lunds förlag. Pris kr. 2: 75.

synsløshed, Ligegyldighed og Dumhed".

"Kirke, Ungdom og Alkohol" heter en annan liten dansk broschyr,

som är skriven av Sognepræst Kristian Pontoppidan. Den tar särskilt fasta på den uppgift, kyrkan har i att skydda ungdomen.

Till denna högst officiella redovisning vill vi för vår del endast foga en försäkran om vår stora beundran för de pigga ungdomarna och deras prestationer. Vi kan nog alla också vara överens om att de utföra ett gott arbete i godtemplarordens tjänst. I sammanhanget skall vi heller inte glömma det osjälviska arbete som utförts av syskonen Åsén som ledare för patrullen. De är all heder värd och vi hoppas att de skall fortsätta föra patrullen under dess segertåg även i fortsättningen.

Red.

Flinkens bondbröllop

Logen Flink och Färdig i Sundsvall har haft sitt årligen återkommande bondbröllop. Som vanligt gjorde man stormande lycka och publiken, både godtemplare och icke godtemplare, tyckte att den varit med om en rolig kväll och önskade »bönderna» välkomna tillbaka ett annat år.

Där vi samlas

heter en utmärkt liten utställning som Svenska slöjdföreningen anordnat i det nyblivna hantverksmuseet på Norra stadsberget i Sundsvall. Ordenshusens riksförening (där alla ordenshus bör finnas med), Folkets husföreningarnas riksorganisation, Sverges lantbruksförbunds arkitektkontor och Svenska riksborgen — allesamman betydande organisationer för samlingslokalernas förbättrande och förskönande — har här samsats om utrymmet för att till en vidare allmänhet sprida sina idéer och tankar.

Visserligen är det en ganska ansträngande promenad att ta sig upp på det vackra berget, men vi kan försäkra att en tripp till denna utställning lönar mödan. Man får massor av goda idéer om vad modern arkitektur och modern inredningskonst kan åstadkomma i samlings-salar, biblioteksrum, studierum, klubbbrum, kafferum och annorstädes och detta med ganska enkla och i de flesta fall inte alls dyra medel.

Intressanta avdelningar utgör de där de olika organisationerna reka-

pitulerar sin historia och med över-skådliga planscher och väl valda bilder demonstrerar sin utveckling och omfånget av det arbetsfält de gjort till sitt. Ordenshusens riksförening betecknar t. ex. med berättigad stolthet godtemplarnas ordenshus som banbrytande för de allmänna samlingslokalerna i landet. Vi hoppas att denna utställning skall ge många impulser till båtнад för redan befintliga och blivande samlingslokaler inte bara här i Medelpad utan även annorstädes där den visas efter urpremiären i Sundsvall.

RAPPORTERA

i tid

första kvartalet!

Marknadens förnämsta kontorsutensilier

saluföres av **NORDISKA KARTRO A.-B.**, Vasagatan 9, Stockholm.

Representant: **Sture Thelander**, Kaptensgatan 15, tel. 5242, Sundsvall.

LEKAFTON

i Ensillre

Den nya logen i Ensillre, Ljungastrand, arbetar med ungdomlig entusiasm och framåtanda. Ett flertal möten ha redan hållits och en offentlig lekafton har logen bjudit befolkningen på. Detta inträffade lördagen den 3 mars, då str Carola Persson "erövrade" även denna del av Borgsjö med sina lekar. Trots att det var lördagskväll med konkurrens från dans tillställningar lite varstans blev det fullt hus i hembygdsföreningens lokal, där logen håller till, och lekarna trädde till sena natten. Str Carola Persson höll dessutom ett kort men fängslande föredrag om nykterhetsrörelsen, ungdomen, dansen och folklekarna.

Kretsmästerskap i Timrå-Hässjö

Timrå-Hässjö kretsloge har hållit sina kretsmästerskap på skidor med start och mål vid ordenshuset, Rolandsbacke. Resultat:

Seniorer 18 km.: 1) J. Lundberg, Vinterny 1.13.16; 2) G. Mohlin, Vårborg 1.23.13; 3) O. Wohlin, Vårborg 1.25.54; 4) R. Hansson, d:o, 1.33.18.

3-mannalag: 1) Vår borg (G. Mohlin, O. Wohlin, R. Hansson), 4.22.25. Timrå-Hässjö's vandringspris för första gången.

Äldre juniorer 9 km.: 1) Y. Åhlander, Bredsjön, 40.18; 2) S. Lundberg, Vinterny, 40.35; 3) M. Berglund, d:o, 41.02; 4) E. Berglund, d:o, 43.10; 5) L. E. Millberg, Bredsjön, 49.43.

Oldboys 9 km.: 1) A. Nylander, Vinterny, 44.34; 2) H. Högberg, Vår borg, 45.07; 3) G. Berglund, Vinterny, 46.10; 4) H. Nylander, Vinterny, 48.04.

Damer 9 km.: 1) Gunnel Viklander, Segerlönen, 47.25; 2) Karin Vikfors, d:o, 1.01.13.

Yngre juniorer 9 km.: 1) S. Helander, ungdomslogen Vårvind, 47.46; 2) A. Ersson, Vinterny, 49.55.

Kol - Koks
Byggnads-
material

■
Tegel
■

Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS
Storgatan 26. Tel. Namnanrop.
SUNDSVALL

Skapa
i samverkan

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER
RÖR
RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.
Har levererat Radiogrammofonen
till Logen 2058 Vivan, Vivstavarv.

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök **KPS** *Självservering* ideal-
matställe
Inga drickspengar för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.
Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM AND. NISSES
Kapten i v. v. k. Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL
Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

STADENS

POPULÄRA OCH TRIVSAMMA

BOKHANDEL

ÄR

NYMANS

Tel. 3508. SUNDSVALL. Tel. 3608.

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalitet —
Rimliga priser!*

*För goda köp —
till rätt pris borge*

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Nya Samhällets
Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Tel. 4588.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!